

vide jo da ogsaa, at man ikke nær lægger den Vind paa god og sund Sparsommelighed med Hensyn til Kirkernes Drift og Vedligeholdelse, som man gjorde tidligere.

Men endvidere er denne Lov efter min Mening uretfærdig i sine Grundsætninger. Thi det er ganske uretfærdigt at paaligne saadanne Drifts- og Vedligeholdelsesudgifter for den enkelte Kirke paa alle Sognemenighedsmedlemmer her i København. Nu maa ærede Medlemmer jo erindre, at det kan ikke nytte stort, at man ikke tilhører Folkekirken, for staa man udenfor Folkekirken, er man ifølge Grundloven forpligtet til at betale et lignende Bidrag til Skolevæsenet her i Landet. Det er denne fuldkomment meningsløse Grundlovsbestemmelse, som alle Mennesker her i Landet ere enige om er meningsløs, men som ikke destomindre ikke kan forandres. Thi dette Ministerium er jo overhovedet ikke i Stand til at røre ved en Tøddel i Grundloven; om det saa er en Foranstaltning, en lille Reform, der er saa indlysende retfærdig og rimelig, at alle Mennesker her i Landet holde paa den, er dette Ministerium det magtesløseste af alle magtesløse Ministerier, thi det kan ikke røre ved en saadan lille Ting. Thi saa snart den kræver en Grundlovsforandring og dermed en Landstingsopløsning, maa Ministeriet melde Pas, for dette Ministerium kan og tør overhovedet ikke røre ved Spørgsmaalet om Landstingets Opløsning. Saadan ere Tilstandene. Nu siger jeg, at det er uretfærdigt, at hvad der kræves til en Kirkes Drift og Vedligeholdelse i et enkelt Sogn, kan paalignes de andre Sognemenigheder og dermed i Virkeligheden ogsaa de Folk, der staa udenfor Folkekirken. Det er uretfærdigt borgerligt set, men det er ogsaa uretfærdigt og meningsløst kirkeligt set. Der findes her i København Kirker — jeg skal f. Eks. nævne den lille Nazaretkirke ude paa Nørrebro —, hvor Menigheden selv har bygget Kirken, selv vedligeholder den, selv afholder Udgifterne til Driften, selv lønner Præsten fuldt ud. Dette, synes jeg, er ideale Forhold, og det var saadanne Forhold, vi mere og mere burde tilstræbe i kirkelig Henseende alle Vegne: at det kirkelige blev noget frivilligt, at Udviklingen gik mere og mere i frivillig og frikirkelig Ret-

ning. Saadanne smaa Pletter af Idealet ere, som sagt, allerede gennemførte her i Byen og ogsaa andre Steder. Ærede Medlemmer kende jo Frimenighederne og Valgmenighederne ude paa Landet. Nu beder jeg ærede Medlemmer, som kende disse Forhold ude paa Landet, lægge Mærke til, hvad denne Lov betyder. Den betyder, at en saadan Frimenighed, Valgmenighed eller en saadan rent folkekirkelig Menighed, hvis Medlemmer ere saa offervillige, at de afholde Udgifterne til Kirkens Drift og Vedligeholdelse og til Præstens Lønning, ikke desto mindre efter dette Lovforslag vil blive tvungen til at betale kirkelige Bidrag til andre Kirker, der ere dem ganske uvedkommende, til rige Kirker, f. Eks. til Reparationen af Frue Kirke, som er en af de rigeste her i Landet. Jeg mener derfor, at man langt hellere end at faa denne Ordning maatte falde tilbage paa de gamle Regler efter Christian Vs Danske Lov.

For øvrigt behøver man ingenlunde straks at gaa til en Ligning paa den enkelte Sognemenighed; Christian Vs Danske Lov anviser jo andre Udveje, den anviser den Udvej, at en fattig Kirke kan henvende sig til en rig Søsterkirke og anmode den om Hjælp. Det har ogsaa fundet Sted. Saaledes fik f. Eks. den meget rige Frue Kirke her i København et Orgel til 30,000 Kr. betalt af Roskilde Domkirke, der er endnu rigere end Frue Kirke. Man kunde altsaa først prøve denne Vej, og dernæst kunde man prøve at komme igennem med Sparsommelighed; og skulde det endelig mislykkes, har man den Udvej, at man kan paaligne Drifts- og Vedligeholdelsesudgifterne til den enkelte Kirke paa den enkelte Sognemenighed.

Altsaa, saavel borgerligt som kirkeligt set finder jeg denne Ordning uheldig. Ærede Medlemmer ville nu fra den nu udløbende Lovs Behandling i 1903 erindre, at man ogsaa fra anden Side protesterede imod denne Lovgivning. Der indkom en Adresse til os fra det københavnske Kirkefond med en skarp Protest imod det Princip, der laa til Grund for det Lovforslag, der nu skal forlænges. Vi staa altsaa ingenlunde alene. Saavel fra kirkelig som fra almen borgerlig Side finder man Grundtankerne i denne Kirkelovgivning uretfær-